

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE

nr. _____

din _____

**pentru aprobarea proiectului de lege
privind modificarea și completarea Codului contravențional
al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008**

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008.

Prim-ministru

Pavel FILIP

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Alexandru JIZDAN

Ministrul justiției

Vladimir CEBOTARI

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3-6, art. 15), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 25, se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) ”Utilizarea autovehiculului cu regim prioritar în calitate de mijloc special pentru curmarea unei fapte ilicite, se încadrează în prevederile expuse la alin. (1).”

2. La articolul 32 alineatul (2) litera f), textul „dreptul de a deține armă și de portarmă” se substituie prin textul „dreptul de deținere sau port și folosire a armei”.

3. La articolul 34:

la alineatul (3), textul „72 de ore din momentul stabilirii ei”, se substituie prin textul „3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei agentului constator sau a rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată, în cazul în care decizia agentului constator a fost contestată în instanța de judecată”, și în continuare după text.

4. Articolul 36:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Punctele de penalizare prevăzute de sancțiunea normei contravenționale din capitolul XIII al cărții întâi nu se aplică în cazul, în care contravenientul achită integral amenda stabilită în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei agentului constator.”

alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Dacă aplicarea sancțiunii în modul prevăzut la alin.(1) condiționează acumularea a 15 puncte de penalizare, iar decizia în cadrul procesului contravențional este de competența agentul constator și nu a instanței de judecată, acesta remite ulterior, în baza unui demers, cauza contravențională spre examinare în instanța de judecată competentă, care aplică privarea de dreptul special de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an ca sancțiune complementară.”;

la alineatul (5) textul, „Privarea de dreptul de a deține armă și de port armă” se substituie cu textul „Privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei”, iar sintagma „de la 3 luni la un an” se substituie cu sintagma „de la 3 luni la 5 ani”.

la alineatul (6) textul „dreptul de a deține armă și de portarmă” se substituie prin textul „dreptul de deținere sau port și folosire a armei”.

5. Articolul 64:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Încălcarea de către părinți/reprezentanți legali, bunici, frați sau surori ale copilului, a deciziei autorității tutelare privind stabilirea modului de realizare a dreptului de comunicare cu copilul

se sancționează cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale.”.

6. La articolul 69:

Dispoziția alineatului (1), va avea următorul cuprins:

„Injuria, vorbele sau faptele care înjosesc onoarea și demnitatea persoanei”

7. La articolul 70:

alineatul unic devine alineatul (1);

dispoziția va avea următorul cuprins „Calomnia, adică răspîndirea cu bună știință a unor scorniri mincinoase ce defăimează o altă persoană”;

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Aceleași acțiuni însoțite de învinuirea de săvîrșire a unei infracțiuni

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 6 luni la un an.”.

8. La articolul 85 sancțiunea alineatului (1) va avea următorul conținut:

„se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 40 de ore.”.

9. La articolul 89 sancțiunea alineatului (1) va avea următorul cuprins:

„se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.”.

10. Articolul 91:

în tot cuprinsul normei, conjuncția „și” se completează cu conjuncția „/sau” și în continuare după text.

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Nerespectarea de către proprietarii sau managerii spațiilor publice în care fumatul este interzis a cerințelor și normelor stabilite de legislația cu privire la tutun și articole din tutun

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.

11. La articolul 128 alineatul (2) textul „fără autorizație de deținere, portarmă și de folosire a armei de vînătoare” se substituie cu textul „fără permis de deținere sau port și folosire a armei de vînătoare”.

12. La articolul 200 în sancțiunea alineatului (1) sintagma „10 la 20” se substituie cu sintagma „50 la 75”, iar sintagma „50 la 100” se substituie cu sintagma „150 la 200”.

13. La articolul 207, sancțiunea se modifică după cum urmează:

„se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.

14. La articolul 221:

se completează cu alineatele (3) – (8) cu următorul cuprins:

”(3) Eliberarea dovezii de inspectare tehnică periodică a vehiculelor sau remorcilor acestora care nu au fost prezentate pe linia de testare sau care nu au fost supuse încercărilor prescrise cu calificativele stabilite de normele tehnice, sau eliberarea acestei dovezi pentru alte categorii de vehicule decât cele pentru care este autorizată unitatea de inspectare tehnică

se sancționează cu amendă de la 100 la 120 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 unități convenționale aplicate persoanei juridice.

(4) Admiterea spre desfășurarea activității de inspectare tehnică periodică a persoanelor neatestate conform prevederilor legislației

se sancționează cu amendă de la 150 la 200 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Repararea, modificarea constructivă sau reconstrucția vehiculelor, a sistemelor care privesc siguranța circulației, protecția mediului, eficienței energetice, de către întreprinderile autorizate, în lipsa documentației tehnice privind parametrii constructivi, funcționali, de calitate și de inspecție a vehiculelor și/sau utilizând echipamente, componente, entități tehnice, piese de schimb și materiale de exploatare neomologate sau necertificate conform legislației

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 150 unități convenționale aplicate persoanei juridice.

(6) Neeliberarea certificatelor de garanție pentru lucrările executate

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 150 unități convenționale aplicate persoanei juridice.

(7) Neasigurarea de către întreprinderile autorizate a evidenței vehiculelor scoase din uz, asupra căror s-a derulat activitatea de dezmembrare și/sau lipsa evidenței modului de tratare a caroseriilor/șasiurilor rezultate din activitatea de dezmembrare și/sau lipsa containerelor pentru depozitarea bateriilor de acumulare (acumulatoarelor), și/sau lipsa rezervoarelor pentru depozitarea lichidelor de la vehiculele scoase din uz

se sancționează cu amendă de la 150 la 200 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Desfășurarea activității de reutilare a vehiculelor în lipsa cărților tehnologice pentru operațiunile de reutilare autorizate

se sancționează cu amendă de la 150 la 200 unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.

15. La articolul 223:

alineatul unic devine alineatul (1), iar sancțiunea va avea următorul cuprins:

”se sancționează cu amendă de pînă la 50 unități convenționale aplicată

persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 unități convenționale aplicată persoanei juridice”;

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

”(2) Acțiunile specificate în alin. (1), comise din imprudență se sancționează cu amendă de la 15 la 30 unități convenționale.”.

16. La articolul 224:

alineatul (1), se modifică și va avea următorul cuprins:

„ (1) Circulația pe drumuri cu structură rutieră capitală (cu îmbrăcămînți din beton asfaltic sau beton de ciment) a vehiculelor cu șenile, a vehiculelor echipate cu pneuri utilizate cu crampoane (în lipsa pe suprafața carosabilului a zăpezii, gheții sau poleiului, excepție fiind cazurile cînd se atestă o diferență esențială a condițiilor meteo pe întreg teritoriul Republicii Moldova), a vehiculelor cu tracțiune animală, precum și a celor neechipate corespunzător, care transportă încărcături neacoperite cu prelată a căror scurgere provoacă poluarea învelișului rutier, a terenurilor adiacente drumurilor sau încetinirea circulației rutiere”.

se completează cu alineatul (11) cu următorul cuprins:

”(11) Nerespectarea de către conducătorii de vehicule sau de către agenții transportatori a cerințelor Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise privind:

a) transportarea încărcăturilor fără deținerea autorizației speciale pentru transporturile cu greutate și/sau gabarite ce depășesc limitele admise sau a căror masă totală, sarcina masică pe osie nu coincide cu informația indicată în autorizație;

b) necorespunderea traseului de deplasare a mijlocului de transport traseului indicat în autorizație, precum și perioadei de efectuare a transportului indicat în autorizație;

c) nerespectarea de către transportator a cerințelor speciale de transportare, cât și celor de securitate indicate în autorizație sau avizul poliției

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanelor juridice.”.

17. La articolul 225:

în titlul articolului și în dispoziția alineatului (1), sintagma ”intenționată a” se completează cu sintagma ”unei benzi de circulație sau”.

18. La articolul 229:

în sancțiunea alineatului (2), textul ”cu aplicarea a 3 puncte de penalizare” se exclude;

în sancțiunea alineatului (3), textul ”cu aplicarea a 2 puncte de penalizare” se exclude.

19. La articolul 230:

în dispoziția alineatului (1) textul ”număr de înmatriculare indescifrabil” se completează cu textul ”sau cu număr de înmatriculare camuflat”, iar în sancțiune sintagma ”5 la 10” se substituie cu sintagma ”15 la 20” .

dispoziția alineatului (2), se completează în final cu ”sau cu număr de înmatriculare camuflat”;

alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(3) Amplasarea pe vehicul a unui număr de înmatriculare fals sau neatribuit acestuia în modul stabilit de autoritatea competentă și/sau conducerea cu bună știință a vehiculului cu un astfel de număr

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 unități convenționale cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 1 an.”;

în sancțiunea alineatului (4) textul ”cu aplicarea a 2 puncte de penalizare” se exclude.

20. La articolul 231:

alineatul (3), se exclude.

sancțiunea alineatului (4), va avea următorul cuprins:

”se sancționează cu amendă de la 100 la 150 unități convenționale.”.

21. La articolul 232:

în sancțiunea alineatului (1) textul ”cu aplicarea a 2 puncte de penalizare” se exclude;

în sancțiunea alineatului (2) textul ”cu aplicarea a 2 puncte de penalizare” se exclude.

22. La articolul 235:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Utilizarea, contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere, a mijloacelor de comunicații electronice în timpul conducerii vehiculului se sancționează cu amendă de la 20 la 50 unități convenționale.”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

”(3) Transportarea copiilor în vîrstă de până la 12 ani, contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.”.

23. La articolul 238:

în sancțiunea alineatului (2), textul „ cu aplicarea a 2 puncte de penalizare” se exclude.

în sancțiunea alineatului (3) textul ”pînă la 10 unități convenționale cu aplicarea a 2” se substituie cu sintagma ”la 30 la 50 de unități convenționale cu aplicarea 4 puncte de penalizare”;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

”(4) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispozițiilor alineatelor (1) – (3), care a generat riscul producerii unui accident de circulație

se sancționează cu amendă de la 50 la 75 de unități convenționale sau cu privarea dreptului de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.”.

24. La articolul 239:

titlul se completează în final cu sintagma ”sau pietonale”;

alineatul unic devine alineatul (1), iar dispoziția se completează în final cu sintagma ”sau pietonale”;

în sancțiune, sintagma ”cu aplicarea a 2 puncte de penalizare” se exclude;

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

”(2) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispozițiilor alin. (1), care

a generat riscul producerii unui accident de circulație

se sancționează cu amendă de la 30 la 40 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.”.

25. La articolul 240:

în sancțiunea alineatului (1) sintagma ”20 la 25” se substituie cu sintagma ”25 la 50”, iar sintagma ”cu aplicarea a 3 puncte de penalizare” se exclude;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

”(3) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispozițiilor alin. (1) și (2), care a generat riscul producerii unui accident de circulație

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.”.

26. Articolul 241 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

”(3) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispozițiilor alin. (1) și (2), care a generat riscul producerii unui accident de circulație

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la un an la 3 ani.”.

27. La articolul 243, în dispoziția articolului, sintagma ”de către vinovat a” se exclude.

28. Se completează cu articolul 243¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 243¹ Deplasarea neautorizată în grup pe drumurile publice

(1) Participarea conducătorilor de vehicule la deplasarea neautorizată în grup (cu excepția coloanelor oficiale) pe drumurile publice, care a condiționat crearea impedimentelor în circulația rutieră,

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Participarea la desfășurarea neautorizată pe drumurile publice a concursurilor, antrenamentelor, competițiilor cu vehicule sau cu animale,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) și (2), care au generat pericolul unui accident de circulație,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.”

(4) Organizarea acțiunilor prevăzute la alin. (1) și (2),

se sancționează cu amendă de la 125 la 150 de unități convenționale sau cu arest contravențional pe un termen de 15 zile, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 1 an.”.

29. Articolul 244 se abrogă.

30. La articolul 245 în sancțiunea alineatului (1) sintagma ”5 la 10” se substituie cu sintagma ”10 la 15”.

31. La articolul 267 sancțiunea va avea următorul cuprins:

„se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale.”.

32. La articolul 332¹:

titlul articolului se modifică și va avea următorul cuprins:

„Încălcarea regulilor de transportare în țară a cetățenilor străini/apatrizilor și a obligației de a prezenta datele privind pasagerii transportați”;

la alineatul (3) sintagma „transportatorii aerieni” se substituie prin cuvântul „transportatori”, iar cuvintele „vor intra pe teritoriul Republicii Moldova” se substituie prin cuvintele „vor intra/ieși în/din Republica Moldova”.

33. La articolul 333:

alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul conținut:

„(1) Încălcarea de către cetățenii străini sau de către apatrizi a regulilor de ședere în Republica Moldova prin nepărăsirea teritoriului țării la expirarea termenului de aflare sau de ședere acordat

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale. Sancțiunea respectivă nu se aplică față de cetățenii străini care părăsesc benevol teritoriul Republicii Moldova după expirarea termenului de aflare sau de ședere acordat.”;

(2) Încălcarea de către străini a regulilor de ședere în Republica Moldova manifestată prin declararea de date neautentice sau false în vederea obținerii vizei de intrare, la acordarea/prelungirea dreptului de ședere sau la obținerea permisului de ședere sau buletinului de identitate pentru apatrizi

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale.”.

se completează cu alineatele (5) - (7) cu următorul cuprins:

”(5) Nedecararea de către străini în termenul stabilit de pînă la 15 zile, despre schimbarea documentului de călătorie, precum și pierderii, furtului, deteriorării documentului de călătorie/permisului de ședere sau orice modificare intervenită în situația personală, în special schimbarea numelui, cetățeniei, domiciliului sau reședinței, încheierea, desfacerea ori anularea căsătoriei

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale.

(6) Nerespectarea de către străin a obligației de a avea în permanență asupra sa permisul de ședere sau buletinul de identitate pentru apatrizi, să nu îl înstrăineze și să îl prezinte la solicitarea organelor abilitate ori de cîte ori i se solicită acesta

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale.

(7) Reținerea documentului de călătorie al unui străin sau a permisului de ședere de către persoane neautorizate

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.

34. La articolul 335, textul „fără a se cauza vre-o daună considerabilă persoanei” se substituie prin textul „dacă fapta nu constituie infracțiune”.

35. La articolul 342 sancțiunea va avea următorul cuprins:

„se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.”.

36. Titlul articolul 358 va avea următorul cuprins:

„Articolul 358. Încălcarea normelor și regulilor de apărare împotriva incendiilor.

Dispoziția se modifică și va avea următorul cuprins:

„Încălcarea standardelor, normelor și regulilor de apărare împotriva incendiilor”

37. Articolul 360 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 360.** Încălcarea regulilor de comercializare și/sau de înstrăinare a

armelor letale sau neletale și/sau a munițiilor aferente

(1) Comercializarea armelor letale sau neletale și/sau a munițiilor aferente persoanelor care nu sînt autorizate în modul stabilit de legislația în vigoare se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o astfel de activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Încălcarea regulilor de înstrăinare a armelor letale sau neletale supuse autorizării și/sau munițiilor aferente sau transmiterea acestora unei persoane neautorizate în modul stabilit de legislația în vigoare

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale sau cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(3) Eschivarea de la înstrăinarea armelor letale și neletale supuse autorizării sau încălcarea termenului de depunere a acestora la organul de poliție sau la un armurier licențiat în domeniul comercializării armelor

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.

38. Articolul 361 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 361.** Încălcarea regulilor de păstrare, deținere, transport, port și folosire sau aplicare a armelor letale și neletale și/sau a munițiilor aferente, precum și de port al armelor albe

(1) Încălcarea regulilor de păstrare, deținere, port și folosire sau transport al armelor letale și neletale și/sau al munițiilor aferente

se sancționează cu amendă de la 10 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Depășirea împuternicirilor în aplicarea armei individuale se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale sau cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(3) Deținerea ilegală a armelor letale și neletale și/sau a munițiilor aferente se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale.

(4) Portul armelor letale și/sau neletale supuse autorizării în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe

se sancționează cu amendă de la 70 la 100 de unități convenționale sau cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de 5 ani.

(5) Aflarea cu armă letală sau neletală în locuri aglomerate, cum ar fi: stadioane, instituții de învățămînt, instituții ale autorităților publice centrale, instanțe judecătorești, locașuri sfinte, săli de spectacol și adunări publice, precum și în alte locuri unde folosirea acestor arme este interzisă prin lege

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale sau cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(6) Portul armelor albe, cu excepția cuțitelor de vânătoare pe terenurile destinate vînatului pentru care este autorizat

se sancționează cu amendă de la 10 la 50 de unități convenționale.

39. Articolul 362 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 362.** Încălcarea termenului de înregistrare a armelor letale și neletale sau de vizare a permisului de armă ori a permisului de deținere a armelor

(1) Încălcarea termenului de înștiințare a poliției privind schimbarea locului de păstrare a armei sau a termenului de a se prezenta la poliție în vederea înregistrării armei și obținerii permisului de armă sau a certificatului de deținător

se sancționează cu amendă de la 30 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea termenului de înștiințare a poliției privind schimbarea locului de păstrare a armei sau a termenului de a se prezenta la poliție în vederea obținerii permisului de armă sau a certificatului de deținător într-o perioadă mai mare de 6 luni

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice ori cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de 5 ani.

(3) Încălcarea termenului de vizare a permisului de armă sau a permisului de deținere a armelor în perioada mai mare de un an

se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice ori cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de 5 ani.”

40. Articolul 363 se abrogă.

41. La art. 399 alin. (1), după cuvintele „în a cărei rază teritorială a fost săvîrșită contravenția” se completează cu cuvintele „, cu excepția contravențiilor din domeniul circulației rutiere”.

42. La articolul 400:

în dispoziția alineatului (1):

cifrele „80¹”, 326, 333, 334, 364 alin. (1)–(5¹), se exclud;

după cifra ”205” se completează cu cifra ”207”, iar sintagma „357-363” se substituie cu sintagma „art.357, art.359-363”.

se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

„(1¹) Contravențiile prevăzute la art. 331, 332, 332¹, 333 alin. (1), (2) și (4) se examinează de către Poliția de Frontieră, iar cele prevăzute la art. 228-232, 234-236, 238-242, 244, 245, 287³, 354, 355, 361 și 363 se examinează de către Poliția de Frontieră dacă au fost depistate de către polițiștii de frontieră în exercițiul funcțiunii”.

(1²) Contravențiile prevăzute la art. 333, 334, 334¹ se constată de angajații cu statut special din cadrul Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne”;

se completează cu alineatele (3³) - (3⁶) cu următorul cuprins:

„(3³) Sînt în drept să examineze cauzele contravenționale prevăzute la

alin.(1¹) și să aplice sancțiuni șefii de sectoare ale Poliției de Frontieră, adjuncții lor, șefii de schimb, inspectorii superiori, precum și șefii echipelor mobile”;

(3⁴) Sînt în drept să examineze și să aplice sancțiuni pe cauzele cu privire la contravențiile prevăzute la art. 47, 48, art. 48²-54, 69-70, 73, 74, art.78, art. 80¹, 85-87, 115 alin. (3), art. 157 alin. (2)-(4), (6), (7), (9) și (10), art.160, art. 167, 176, 197, 201-203, 205, 207, 221- 226, 228, art.229 alin.(1) și (2), art.230- 232, art.234, 235, art.238-242, 244, 245, 255, 265, 267, art.274 alin. (1) și (5), art.277, 282-286, 287³, 321, 338, art. 349 alin. (1), art. 350, 354-357, 359-363, art. 364 alin. (1)-(5¹), art. 365, angajații serviciilor patrulare, angajații secțiilor supraveghere transport și circulație rutieră, angajații serviciilor supraveghere tehnică și accidente rutiere ale inspectoratelor de poliție, angajații Inspectoratului național de patrulare al Inspectoratului General al Poliției.

(3⁵) Sînt în drept să examineze și să aplice sancțiuni pe cauzele cu privire la contravențiile prevăzute la art. 333 și 334, directorul, directorul adjunct, șefii direcțiilor, șefii secțiilor Biroului migrație și azil”;

(3⁶) Sînt în drept să examineze și să aplice sancțiuni pe cauzele cu privire la contravențiile prevăzute la art. 225 alin.(1), 229 alin.(2)-(3), art.234-236, art.238 alin.(1)-(2), art.240, art.287³, angajații cu statut special din cadrul Serviciului tehnologiei informaționale al Ministerului Afacerilor Interne.”.

la alineatul 4:

în dispoziție:

sintagma ”art. 334¹” se exclude;

se completează cu cifra ”200”, iar după cifra „243” se completează cu cifra ”243¹”;

alineatul (6), va avea următorul cuprins:

„(6) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute, la art. 200, 233, 237, 243, 243¹, 322, 330⁴, art. 277¹ alin. (3), art. 334¹ se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.”.

43. La articolul 404¹, în dispoziția alineatului (1), sintagma „alin. (6)” se exclude.

44. La articolul 429 alineatul (7) se exclude.

45. La articolul 431, în dispoziția alineatului (4¹), după sintagma „art.50 alin.(2)” se completează cu sintagma „și art.361 alin.(4)”.

46. La articolul 432:

literele d) și e) vor avea următorul cuprins:

„d) testarea alcooloscoptică și/sau examenul medical pentru constatare stării de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe;

e) interzicerea exploatării vehiculului prin reținerea și/sau retragerea plăcii cu numărul de înmatriculare a acestuia;”.

47. La art. 433 alineatul (2) litera b) va avea următorul cuprins:

„b) Poliția de Frontieră în cazul contravențiilor ce țin de competența sa;”.

48. La articolul 439:

Alineatul (2), se completează cu litera c), cu următorul cuprins:

„ c) În vederea identificării proprietarului (utilizatorului) mijlocului de transport ce a stat la baza comiterii contravenției, după epuizarea tuturor măsurilor

legale efectuate de către agentul constatator în vederea stabilirii proprietarului (utilizatorului) mijlocului de transport, în cadrul procesului contravențional ce a fost constatat cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic”;

Alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„ (9) Modul de ridicare, transportare, depozitare și eliberare a vehiculelor în procesul de constatare a contravențiilor se stabilește de Guvern.”.

49. Se completează cu articolul 439⁷ cu următorul cuprins:

„Articolul 439⁷. Interzicerea exploatării vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare

(1) Se interzice exploatarea vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare, în cazul constatării abaterilor de la condițiile tehnice pentru admiterea în circulație a vehiculelor prevăzute de legislația în vigoare.

(2) Plăcile cu numărul de înmatriculare se ridică în cazurile în care:

a) vehiculul este fabricat sau reutilat cu abateri de la standardele și/sau normativele în vigoare;

b) vehiculul nu a fost supus inspecției tehnice periodice sau lipsește ecusonul ce confirmă aceasta sau lipsește raportul de verificare tehnică;

c) numărul de înmatriculare nu corespunde standardului stabilit;

d) vehiculul este echipat cu dispozitive luminoase și/sau sonore speciale, fără autorizarea respectivă;

e) parbrizul sau suprafețele de geam a portierelor din față sunt umbrite ori pe acestea sânt amplasate diferite obiecte, care diminuează câmpul vizual al conducătorului.

(3) Faptul necorespunderii stării tehnice și utilajului vehiculului, standardelor și normativelor în vigoare, se consemnează în procesul-verbal de inspecție tehnică a vehiculului, care se va întocmi în 3 exemplare: un exemplar rămâne la persoana care a decis ridicarea plăcilor, al doilea exemplar se transmite persoanei care a preluat spre păstrare plăcile, iar cel de-al treilea exemplar se înmânează conducătorului vehiculului.

(4) Plăcile cu numărul de înmatriculare se vor restitui proprietarului, posesorului sau reprezentantului lor legal imediat după înlăturarea neajunsurilor sau defectelor tehnice care au servit drept temei pentru ridicarea acestora.”.

50. La articolul 440 alineatul (3) sintagma „3 zile” se substituie prin sintagma „15 zile”.

51. La articolul 443:

Alineatul (3), va avea următorul cuprins:

„ (3) „În cazul în care contravenientul sau victima nu cunoaște limba procesului-verbal, se asigură asistența unui interpret/traducător, datele lui consemnându-se în procesul-verbal”;

52. La articolul 446 alineatul (1) litera b) textul ”se aplică sancțiunea avertismentul” se exclude.

53. La articolul 448:

La alineatul (4), după textul „ se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator”, se completează cu textul „ sau pe adresa indicată în procesul-verbal cu privire la contravenție”, iar sintagma „3 zile”, se substituie cu sintagma

„5 zile lucrătoare”, și în continuare după text.

Se completează cu alineatul (9), cu următorul cuprins:

(9) În cazul contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în modul prevăzut la art.443¹ alin.(4), în cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii contestației, agentul constatator expediază la adresa electronică oficială a instanței de judecată competente, contestația și dosarul cauzei contravenționale în formă electronică, cu semnarea scrisorii de însoțire prin semnătura electronică a agentului constatator în conformitate cu legislația în vigoare.”.

54. La articolul 455, alineatele (1), (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

(1) Ședința de judecare a cauzei contravenționale are loc cu citarea părților, în modul prevăzut de prezentul cod.

(3) Dacă pe parcursul judecării cauzei se constată că agentul constatator este în imposibilitate de a participa în continuare la ședință, el poate fi înlocuit cu un alt agent constatator. Agentul care a intervenit în proces, instanța îi oferă timp suficient pentru a lua cunoștință de materialele cauzei, inclusiv de cele cercetate în instanță, și pentru a se pregăti de participarea de mai departe la procesul contravențional, însă înlocuirea agentului nu necesită reluarea judecării cauzei de la început. Agentul este în drept să solicite repetarea unor acțiuni procesuale deja efectuate în ședință în lipsa lui, dacă are de concretizat acțiuni suplimentare.

(4) Înlocuirea agentului constatator se dispune de conducătorul autorității publice, din care face parte agentul constatator, sau persoana căreia i-a fost delegat dreptul, în cazul transferului, delegării, detașării, suspendării sau eliberării din funcție a agentului, potrivit legii, ori constatării, din oficiu sau la plîngere, a unei încălcări esențiale a drepturilor persoanelor participante la procesul contravențional sau în cazul admiterii unor omisiuni ireparabile în procesul de administrare a probelor.

În cazul în care, după delegarea agentului constatator ca reprezentant, se constată lipsa de temeiuri pentru a menține agentul în calitatea respectivă, conducătorul autorității publice, din care face parte agentul constatator, sau persoana căreia i-a fost delegat dreptul, încetează participarea acestei persoane în calitate de reprezentant. Participarea reprezentantului încetează, de asemenea, și în cazurile în care atribuțiile lui au fost suspendate de persoanele care i-au delegat inițial aceste atribuții.”

Se completează cu alineatul (6) și (7) cu următorul cuprins:

(6) Neprezentarea în ședință a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenționale.

(7) Participarea făptuitorului reținut este obligatorie. Aducerea lui este asigurată de poliție.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului contravențional
al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008

1. Temeiul inițierii procesului de elaborare, autorul proiectului

Prezentul proiect de lege este elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne și are drept scop soluționarea problemelor identificate în procesul implementării prevederilor redacției în vigoare a Codului contravențional, de către autoritățile administrative și instituțiile din subordinea Ministerului (spre exemplu: particularități privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, punctele de penalizare ca sancțiune complementară, prevenirea comiterii contravențiilor din partea părinților/reprezentanților legali ai copiilor, întocmirea proceselor verbale de constatare a contravențiilor în limba română – întrucât sunt situații întâlnite în practică în care contravenientul nu cunoaștea limba de stat, materiale probatorii insuficiente etc.).

Respectiv, propunerile de amendare sunt prezentate în vederea soluționării problemelor menționate *supra*, precum și înlăturarea lacunelor legislative pe segmentul dat.

2. Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, principalele prevederi ale proiectului

Scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Odată cu adoptarea de către Parlament a Legii nr. 130 din 08 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, care stabilește categoriile de arme și de muniții cu destinație civilă, precum și condițiile în care procurarea, înstrăinarea, deținerea, portul, folosirea acestor arme și muniții și operațiunile cu ele sînt permise pe teritoriul Republicii Moldova, se impune ajustarea normelor contravenționale pe acest segment.

Astfel, în funcție de scopul pentru care s-a solicitat autorizarea procurării armei, Ministerul Afacerilor Interne acordă solicitantului dreptul de deținere sau, după caz, de port și de folosire a armei procurate, menționînd expres acest fapt în permisul de armă, fapt pentru care se consideră oportună la art. 32 alin. (2) lit. f), substituirea textului „dreptul de a deține armă și de portarmă” prin textul „dreptul de deținere sau port și folosire a armei”.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (2), art. 18 alin. (3) și art. 19 alin. (3) din Legea invocată și ținînd cont de faptul că dreptul de procurare, deținere sau, după caz, de port și folosire a armelor letale ori a armelor neletale supuse autorizării se anulează pentru o perioadă de 5 ani, iar dreptul de proprietate prin interdicția de posesie a armelor se limitează pe un termen de 5 ani și dreptul de deținere sau de port și de folosire a armelor se suspendă pe un termen de 5 ani, proiectul prevede modificarea dispoziției alin. (5) al art. 36 din Codul

contravențional în vederea majorării termenului privind privarea de dreptul de a deține armă și de portarmă pe un termen de pînă la 5 ani.

Concomitent, avînd același obiect de reglementare, implicit dispozițiile Legii nr. 130 din 08 iunie 2012, din sancțiunea alin. (1) al art. 360 din Codul contravențional autorul propune excluderea răspunderii persoanelor fizice pentru comercializarea armelor către persoanele care nu sînt autorizate în modul stabilit, dat fiind faptul că calificarea acestei fapte se încadrează în dispoziția alineatului (2) al aceluiași articol. Or, „comercializarea” este o formă de „înstrăinare”.

În această secțiune, dispoziția alin. (3) al art. 360 din Codul contravențional se modifică în conformitate cu prevederile art.18 alin. (8) și (9), precum și cu art. 19 alin. (9) din Legea nr. 130 din 08 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, potrivit cărora în cazul limitării dreptului de proprietate prin interdicția de posesie a armelor pe un termen de 5 ani, deținătorul armelor este obligat ca, în termen de 10 zile de la data la care i s-a adus la cunoștință măsura, să depună armele și întreaga cantitate de muniții aferente la organul de poliție în a cărui rază de competență teritorială își are domiciliul, în vederea înstrăinării sau depozitării, iar din momentul survenirii situațiilor specificate la art. 18 alin. (1) lit. b) sau c) a aceluiași act legislativ, titularul dreptului de proprietate asupra armelor este obligat ca, în cel mult 15 zile, să înstrăineze ori să depună arma la un armurier autorizat pentru înstrăinare.

În partea ce ține de noua redacție a art. 362 din Cod, acesta este adus în concordanță cu prevederile art.16 din Legea nr. 130 din 08 iunie 2012.

În dispoziția alin. (4) al art. 361 din Codul contravențional urmează a fi prevăzută ca contravenție portul armelor letale și/sau neletale supuse autorizării în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe.

Dispoziția alin. (5) se modifică și se completează cu sintagma „sau în locuri aglomerate, cum ar fi: stadioane, instituții de învățămînt, instituții ale autorităților publice centrale, instanțe judecătorești, săli de spectacol și adunări publice, precum și în alte locuri unde folosirea acestor arme este interzisă prin lege”, unde se interzice aflarea cu armă letală sau neletală conform prevederilor art. 4 alin. (14) lit. a) din Legea menționată.

Totodată, prevederile alin. (6) interzic portul armelor albe, cu excepția cuțitelor de vînătoare pe terenurile destinate vînătorului pentru care este autorizat.

Subsidiar, pentru înăsprirea regimului armelor letale și neletale, art.362 se completează cu alin. (1) care prevede „încălcarea termenului de înștiințare a poliției privind schimbarea locului de păstrare a armei sau a termenului de a se prezenta la poliție în vederea obținerii permisului de armă sau a certificatului de deținător”, într-o perioadă mai mare de 6 luni, corespunzător prevederilor Legii nr. 130 din 08 iunie 2012.

De asemenea, dispoziția alin. (2) al art. 362 se modifică în conformitate cu prevederile art.11 din Legea prenotată, potrivit căruia permisele de armă vor fi eliberate fără termen și nu va fi necesară prelungirea termenului de valabilitate, însă o dată la 5 ani se va efectua vizarea acestora.

O altă abordare a amendamentelor propuse prin proiectul de lege ține de aplicarea punctelor de penalizare ca sancțiune complementară, implicit amendarea art. 36 al Codului contravențional.

Ținând cont de prevederile redacției în vigoare a art. 34 alin. (3) precum că „contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul stabilirii ei, considerându-se că sancțiunea amenzii este executată integral”, se consideră oportună instituirea unei altei măsuri de stimulare a contravenienților de achitare a sancțiunii pecuniare în 3 zile lucrătoare, prin înlăturarea aplicării sancțiunii complementare – punctele de penalizare.

Astfel, prin completarea propusă la art. 36 alin. (1¹), punctele de penalizare prevăzute de sancțiunea normei contravenționale din capitolul XIII al cărții întâi, nu se vor aplica dacă contravenientul va achita integral amenda în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul stabilirii ei. Or, includerea acestei măsuri de stimulare ar contribui la prevenirea factorilor de corupție, întrucât deținătorii permiselor de conducere care au acumulat un număr critic de puncte de penalizare încearcă să omită această sancțiune pe cale ilegală.

Pe segmentul contravențiilor din domeniul circulației rutiere, se mai propune în proiectul de lege și excluderea alin. (3) al art. 231, întrucât conducerea vehiculului de către o persoană privată de dreptul de a conduce vehicule, cade sub incidența art. 318 al Codului contravențional.

Respectiv, neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărîrii instanței de judecată, înglobează în sine și conducerea vehiculului de către o persoană privată de dreptul de a conduce, iar norma reglementată de art. 231 alin. (3), oferă dreptul agentului constator de a nu atrage la răspundere penală contravenientul care nu execută intenționat sau se eschivează de la executarea hotărîrii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale (art. 320 Cod penal).

În această secțiune, și ținând cont de argumentele invocate *supra*, se propune excluderea alin. (7) al art. 429. Or, în cazul unei contravenții pentru care se prevede sancțiunea privării de dreptul de a conduce vehicule, agentul constator ridică permisul de conducere pînă la pronunțarea hotărîrii instanței judecătorești asupra cauzei, eliberînd conducătorului vehiculului un permis de conducere provizoriu. Însă, contravenientul de nenumărate ori chiar dacă este privat de dreptul de a conduce, continuă să circule cu mijlocul de transport. Astfel că, privarea de dreptul de a conduce va fi verificată conform bazei de date deținute de Inspectoratul național de patrulare, chiar dacă permisul de conducere este prezent *de facto* în cazul în care conducătorul mijlocului de transport este stopat în trafic.

În concluzie, conducătorul va fi privat de dreptul de a conduce, iar permisul de conducere va continua a fi în posesia lui, fără a fi necesară eliberarea unui permis de conducere provizoriu.

Amendamentul propus, va simplifica procedura de privare a dreptului de conducere, întrucât mențiunea privind privarea de acest drept va fi operată în baza

de date deținută de INP, la care au acces toți angajații cu atribuții pe segmentul securității circulației rutiere și nu va fi necesară întreprinderea de către conducător a cărorva acțiuni (depunerea cererii la INP etc.), pentru obținerea permisului.

Un alt segment prioritar reglementat prin proiectul de lege denotă particularitățile prevenirii comiterii contravențiilor din partea părinților/reprezentanților legali ai copiilor. Astfel, numărul dosarelor contravenționale intentate în decursul anului 2015 în temeiul art. 63 alin. (1) din Codul contravențional – este de 1939, iar alin. (2) – 407, comparativ cu anul 2014 când au fost înregistrate în temeiul art. 63 alin. (1) – 3 102 cauze contravenționale, iar în temeiul alin. (2) – 741.

În acest sens, responsabilizarea părinților/reprezentanților legali în vederea îndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor de întreținere, de educare și de instruire a copilului (pe lângă acțiunile ordinare întreprinse de Poliție, *spre exemplu: discuții cu caracter de prevenire, referire către specialiști etc.*) se va materializa și prin ajustarea sancțiunilor pentru aceste contravenții.

Concomitent, Legea nr. 338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului, prevede la art. 6 dreptul la inviolabilitatea persoanei copilului, la protecție împotriva violenței fizice și psihice, Statul fiind obligat să ocrotească inviolabilitatea copilului, protejându-l de orice formă de exploatare, discriminare, violență fizică și psihică, inclusiv antrenarea în acțiuni criminale, inițierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea ilicită de substanțe stupefiante și psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerșetoriei, incitarea sau constrângerea de a practica orice activitate sexuală ilegală, exploatarea în scopul prostituției sau al altei practici sexuale ilegale, în pornografie și în materiale cu caracter pornografic inclusiv din partea părinților sau rudelor.

Totodată, autorul propune extinderea subiecților contravenției vizate, urmare faptului că redacția în vigoare a Codului contravențional reglementează ca subiect al contravenției doar părintele (unul sau ambii), însă Codul familiei la alin. (1) art. 52 prevede că copilul are dreptul să comunice cu ambii părinți, cu bunicii, frații, surorile și cu celelalte rude, iar în cazul când părinții au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei. În acest sens, va fi asigurată ajustarea prevederilor Codul contravențional cu prevederile Codului familiei.

Un alt aspect problemativ propus a fi soluționat prin proiectul de lege, constă în prevenirea contravențiilor care atentează la sănătatea populației și la sănătatea persoanei.

Astfel, activitatea desfășurată în direcția depistării de către angajații Poliției a procurării sau păstrării ilegale de substanțe narcotice sau de alte substanțe psihotrope în cantități mici ori consumarea unor astfel de substanțe fără prescripția medicului, necesită desfășurarea minuțioasă a activității speciale de investigații. Mai mult, în vederea acumulării probelor ce ar demonstra vinovăția persoanei este necesar de a efectua expertiza substanțelor depistate sau a persoanei bănuite de consum a substanțelor narcotice. Motivarea propunerilor înaintate este determinată de faptul că, conform prevederilor Anexei nr. 3 a Hotărârii Guvernului

nr. 1020 din 29 decembrie 2011 „Cu privire la tarifele pentru serviciile medico-sanitare”, costul serviciilor medicale pentru stabilirea faptului consumului de substanțe interzise poate depăși suma de 400 lei, ceea ce reprezintă un cost în mărime de valoarea dublă a amenzii maxime care poate fi aplicată conform prevederilor art. 85 al Codului contravențional.

Totodată, în cazul în care persoana care a săvârșit o contravenție este suspectată de consumul băuturilor alcoolice, a substanțelor narcotice sau psihotrope, în cazul în care aceasta refuză de a fi supusă testării medicale, agentul constatator, în lipsa unui act medical confirmativ, nu poate să constate cu certitudine existența sau inexistența, în acțiunile persoanei respective, a semnelor contravenției prevăzute la alin. (1) al art. 85 sau alin. (2) al art. 355 Cod contravențional.

Concomitent, o altă problemă identificată în Codul contravențional este quantumul mic al sancțiunilor aplicate persoanelor juridice și fizice care nu respectă prevederile normelor și regulilor de apărare împotriva incendiilor. În rezultatul evaluării riscului de incendiu la obiective sunt emise prescripții obligatorii spre executare conform art. 22 al Legii nr. 267-XIII din 09 noiembrie 1994 privind apărarea incendiilor, cu indicarea termenului de executare a acestora. La expirarea termenului de executare a măsurilor indicate în prescripții și ca urmare acestea nefiind executate, agentul constatator este obligat să utilizeze instrumente legale în vederea sancționării agentului economic în conformitate cu prevederile art. 24 lit. j) din Legea nr. 267-XIII privind apărarea împotriva incendiilor și art. 29 din Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Suma amenzilor pe care agentul economic urmează să-o achite în bugetul de stat uneori este ne semnificativă în comparație cu investiția necesară pentru executarea măsurilor de securitate la incendiu, prescrise în scopul minimalizării riscului de incendiu la obiectiv care, uneori, constituie sume impunătoare. Astfel, agentul economic alege opțiunea de a achita amenda fără a executa prescripțiile organelor supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor. Totodată, față de persoanele fizice care nu respectă prevederile regulilor de securitate la incendiu sunt aplicate sancțiuni în formă de amendă prevăzute de Codul contravențional în sume ne semnificative și ca rezultat acestea continuă să ignore prevederile nominalizate. În acest sens, se impune majorarea quantumului amenzilor aplicate pentru constrângerea persoanelor juridice și fizice care nu respectă normele și regulile de securitate la incendiu.

Exemplu: „La obiectivul public din str. M. Eminescu, 14, or. Căușeni a fost evaluat riscul de incendiu, în rezultat fiind depistate încălcări ale normelor și regulilor de apărare împotriva incendiilor pentru care factorii de decizie de la obiectiv au fost sancționați pecuniar, cu stabilirea quantumului sumei necesare de achitat în bugetul de stat. Agentul economic a achitat amenda în timp de 72 de ore și a continuat activitatea fără a executa măsurile precrise”.

De asemenea, o dificultate constituie sancționarea persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul autorităților publice și instituțiilor publice, întrucât conform art. 17 alin. (1) din Codul contravențional acestea sînt exceptate de răspundere contravențională și se eschivează de la executarea măsurilor de securitate la

incendiu indicate în prescripții. În același timp, art. 16 alin. (6) din Codul contravențional stipulează că, persoana cu funcție de răspundere este persoana careia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat, autoritate publică centrală sau locală, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție, organizatorice ori economice, și aceasta este pasibilă de răspundere contravențională în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu atribuite.

În acest sens, se propune includerea persoanelor cu funcții de răspundere în lista persoanelor pasibile de răspundere contravențională.

Exemplu: „Conform hotărârilor Guvernului aprobate în vederea planificării măsurilor de protecție civilă în localități și la obiective, în fiecare an organele supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor efectuează evaluarea riscului de incendiu la obiectivele autorităților publice și instituțiilor publice, și la obiectivele subdiviziunilor subordonate acestora, unde ca rezultat sunt emise prescripții factorilor de decizie de la obiectivele în cauză. Aceștia, respectiv, numesc persoane cu funcție de răspundere responsabile de executarea prescripțiilor conform termenilor stabiliți. Este de menționat faptul, că prescripțiile emise nu se execută, ceea ce denotă că ultimii nu-și îndeplinesc corespunzător obligațiile de serviciu atribuite. În același timp, față de aceștia nu este posibil aplicarea măsurilor de constrângere pentru neglijența în exercitarea atribuțiilor”.

În partea ce ține de amendamentele propuse la art. 400 al Codului contravențional, relevăm următoarele.

În primul rând autorul propune excluderea din competența Ministerului Afacerilor Interne, a contravențiilor care sunt improprii acestuia. Astfel, în conformitate cu prevederile alin. (1) al art. 406 redacția în vigoare, competența de constatare și examinare a art. 80¹ „Prepararea, comercializarea sau distribuirea produselor alimentare interzise preșcolarilor și elevilor în instituțiile de învățământ preșcolar și preuniversitare sau în apropierea acestora” este atribuită Organelor supravegherii sanitar epidemiologice de stat.

Totodată, se propune excluderea din cuprinsul alin. (1) al art. 400, a cifrelor „ 364 alin. (1)–(5¹)” dat fiind faptul că, încălcările și controlul de stat în domeniul publicității este atribuit Consiliului Concurenței (potrivit prevederilor Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor în coroborare cu prevederile art. 28 al Legii nr. 1227 din 27 iunie 1997 cu privire la publicitate). În plus, reieșind din amendamentele propuse a fi operate, se impune și ajustarea art. 404¹ al Codului.

În al doilea rând, autorul are drept scop identificarea fiecărei instituții în parte din subordine Ministerului Afacerilor Interne competentă de a examina și constata contravenții, reieșind din totalul de contravenții examinate *per ansamblu* de către Minister.

Respectiv, în temeiul Regulamentului privind organizarea și funcționarea

Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 778 din 27 noiembrie 2009, identificăm lista autorităților administrative și instituțiilor din subordinea MAI. Astfel că, amendamentele propuse art. 400 din Cod, sunt condiționate de calitate de agent constatator a fiecărei autorități administrative sau instituții din subordine, separat. Or, conform redacției în vigoare distingem unele contravenții improprii agentului constatator reglementat (spre exemplu art. 333 „încălcarea regulilor de ședere în Republica Moldova”). Respectiv, contravenția reglementată de art. 333 se examinează de poliție.

Totodată, conform prevederilor art. 423 al Codului contravențional conchidem că, Poliția de Frontieră examinează contravențiile prevăzute la art. 333 alin. (1), (2) și (4), ceea ce vine în contradicție cu prevederile art. 400 alin. (1) redacția în vigoare.

Concomitent, Biroul migrație și azil conform prevederilor Legii nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova și Regulamentului de organizare și funcționare, a structurii și a efectivului-limită ale Biroului migrație și azil din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 914 din 07 noiembrie 2014, este autoritatea competentă pentru străini ce dispune de mecanismele necesare pentru clarificarea situației juridice a străinului pe teritoriul Republicii Moldova. Or, modificările propuse sunt condiționate expres de realizarea prevederilor pct. 8 subpct. 7) al Regulamentului de organizare și funcționare, a structurii și a efectivului-limită ale Biroului migrație și azil din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, precum și angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, asumate la semnarea Acordului de Asociere RM-UE și implementarea Planului de acțiuni pentru liberalizarea regimului de vize.

Totodată la 01 iunie 2015 prin Ordinul MAI nr. 149, a fost aprobată Instrucțiunea referitoare la organizarea și desfășurarea măsurilor necesare pentru combaterea șederii ilegale a străinilor pe teritoriul Republicii Moldova, în care este stipulat că Biroul migrație și azil va fi organul ce va clarifica în final situația juridică a străinului depistat în situație de ședere ilegală.

Astfel, dispare necesitatea atribuirii Poliției funcției de constatare și examinare a contravențiilor privind încălcarea regulilor de ședere și de plasare în câmpul muncii a străinilor, pe motiv că sînt atribuții improprii.

Concomitent mecanismul de lucru creat prin Ordinul MAI nr. 149 din 01 iunie 2015 atribuie Poliției doar misiunea de depistare a străinilor cu ședere ilegală în procesul de legitimare, cu predarea ulterioară angajaților Biroului pentru clarificarea situației juridice a acestora.

Este important de reținut că, nu toate cazurile de încălcare a condițiilor regimului de ședere pe teritoriul Republicii Moldova se finalizează doar cu atragerea la răspundere contravențională a străinului. În consecutivitate urmează clarificarea situației juridice a acestuia și acordarea unui statut străinului sau returnarea acestuia de pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, aceste competențe revin exclusiv autorității competente pentru străini.

Concomitent, Serviciul tehnologiei informaționale este o instituție din subordinea MAI, de rînd cu Inspectoratul General al Poliției, Departamentul Poliției de Frontieră, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, fapt ce impune stabilirea clară a competențelor pentru fiecare entitate în ce privește constatarea și examinarea cauzelor contravenționale în dependență de specificul atribuțiilor funcționale.

În acest caz, se propune instituirea dreptului de a examina și aplica sancțiuni pe cauzele cu privire la contravențiile prevăzute la art. 225 alin.(1), 229 alin.(2)-(3), art.234-236, art.238 alin.(1)-(2), art.240, art.287³, de către angajații cu statut special din cadrul Serviciului tehnologiei informaționale al Ministerului Afacerilor Interne.

Și nu în ultimul rînd, se propune atribuirea competenței de a examina contravenția prevăzută la art. 358 din Cod, organelor supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor și nicidecum poliție.

Suplimentar, amendarea art. 443 prin excluderea alin. (3), se justifică prin prisma prevederilor art. 25 alin. (4) al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului. Or, cerințele polițistului și acțiunile întreprinse de el în exercițiul funcțiunii se prezumă a fi legitime atît timp cît, în condițiile și ordinea prevăzută de lege, nu se demonstrează contrariul.

În partea ce ține de amendarea art. 448 alin. (4), prin completarea alineatului prenotat cu textul „sau pe adresa indicată în procesul – verbal cu privire la contravenție”, se va exclude competența exclusivă a Judecătorei Rîșcani (în raza mun. Chișinău), de a examina contestația depusă împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție, întrucît Inspectoratul național de patrulare, se află în jurisdicția instanței de judecată menționate *supra*.

Urmare celor expuse și în vederea realizării scopului propus, Ministerul Afacerilor Interne consideră necesară aprobarea proiectului hotărîrii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218 – XVI din 24 octombrie 2008.

3. Descrierea constatărilor expertizei anticorupție

Proiectul va fi expediat CNA pentru efectuarea expertizei în rezultatul coordonării cu instituțiile interesate.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea amendamentelor propuse nu implică cheltuieli financiare.

5. Respectarea transparenței în procesul decizional

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional a fost plasat pe pagina oficială a Ministerului Afacerilor Interne, în directoriul *Transparența decizională/Consultări publice și pe platforma guvernamentală www.particip.md*.

Viceministru

Oleg BABIN